

Odůvodnění

A. OBECNÁ ČÁST

1. Důvod předložení

1.1. Název

Vyhláška o stanovení vzorů formulářů závazku k úhradě nákladů na konzulární ochranu a vzoru formuláře žádosti o náhradu výdajů.

1.2. Zhodnocení platného právního stavu

Předkládaný návrh vyhlášky je Ministerstvem zahraničních věcí vydáván na základě zmocnění obsaženém v § 29 odst. 4 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě).

1.3. Nezbytnost navrhované úpravy a její hlavní principy

Návrh vyhlášky zajistí, že v návaznosti na Směrnici Rady (EU) 2015/637 ze dne 20. dubna 2015 o opatřeních v oblasti koordinace a spolupráce s cílem usnadnit konzulární ochranu nezastoupených občanů Unie ve třetích zemích a o zrušení rozhodnutí 95/553/ES (dále jen „směrnice Rady (EU) 2015/637“), kterou zákon o zahraniční službě transponuje, budou vydány vzory formulářů, jimiž se řeší postup při poskytování kompenzace nákladů České republiky vynaložených při poskytování konzulární ochrany nezastoupenému občanovi jiného členského státu Evropské unie.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Návrh vyhlášky je v souladu se zákonem o zahraniční službě, k jehož provedení je navrhována, jakož i se zákonným zmocněním, obsaženém v § 29 odst. 4 zákona o zahraniční službě.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předkládaný návrh vyhlášky není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a je slučitelný s právem Evropské unie. Přestože čl. 5 písm. e) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích počítá s poskytováním pomoci a podpory jen „občanům vysílajícího státu“, písmeno m) téhož ustanovení umožňuje za zde stanovených podmínek též „provádění jiných funkcí“.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel,

zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí, na ochranu soukromí a osobních údajů a zhodnocení z hlediska zákazu diskriminace, korupčních rizik a dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

S předmětem vyhlášky (stanovení vzorů formulářů) nebudou spojeny žádné bezprostřední dopady na státní rozpočet.

S ohledem na předmět úpravy vyhlášky nelze očekávat žádné dopady na podnikatelské prostředí ČR.

V souvislosti s návrhem vyhlášky se nepředpokládají dopady v sociální sféře, dopady na rovnost mužů a žen ani dopady na životní prostředí.

Předkládaný návrh nevytváří diskriminační prostředí ani s ním nejsou spojena opatření, ve kterých by bylo možné spatřovat dopady na ochranu soukromí a ochranu osobních údajů a potencionální korupční rizika nebo rizika bezpečnostní s dopadem na obranu státu.

5. Hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad

V Plánu přípravy vyhlášek ústředními orgány státní správy na rok 2017 s vyznačením povinnosti zpracování RIA, schváleném dne 10. 1. 2017 ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předsedou Legislativní rady vlády, bylo rozhodnuto, že se hodnocení dopadů regulace k předkládané vyhlášce neprovede.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1:

V úvodním ustanovení se stanoví, že vyhláška zapracovává příslušný předpis Evropské unie, kterým je směrnice Rady (EU) 2015/637, a to stanovením vzorů formulářů závazku k úhradě nákladů na konzulární ochranu a vzoru formuláře žádosti o náhradu výdajů.

K § 2:

V ustanovení se stanoví, s odkazem na přílohu č. 1 k vyhlášce, vzory formulářů závazku k úhradě nákladů na konzulární ochranu. Jedná se o vzory formulářů, kterými se nezastoupený občan jiného členského státu Evropské unie zavazuje k úhradě nákladů na konzulární ochranu, kterou mu poskytl zastupitelský úřad České republiky v zahraničí. Konkrétně jde o dva vzory, a to vzor pro případ poskytnutí finanční pomoci a dále vzor pro případ repatriace občana.

V příloze č. 1 jsou uvedeny z výčtu poplatků nebo nákladů předvídaných směrnicí Rady (EU) 2015/637 pouze ty poplatky nebo náklady, které ČR v souladu se svým právním řádem požaduje uhradit v souvislosti s náklady na konzulární ochranu vlastních občanů.

Ustanovení § 17 a § 24 až 31 zákona o zahraniční službě upravují pouze poskytování konzulární ochrany nezastoupeným občanům Evropské unie, nikoliv též jejich rodinným příslušníkům ze třetích zemí. Podle čl. 5 směrnice Rady (EU) 2015/637 by měla být

konzulární ochrana rodinným příslušníkům, kteří nejsou občany Evropské unie a doprovázejí nezastoupené občany ve třetích zemích, poskytnuta ve stejné míře, jako by byla poskytnuta rodinným příslušníkům občanů členského státu poskytujícího konzulární pomoc v souladu s vnitrostátním právem nebo praxí. Jelikož Česká republika neposkytuje doprovázejícím rodinným příslušníkům, kteří nejsou občany Evropské unie, konzulární pomoc, nebylo toto ustanovení transponováno do zákona o zahraniční službě. Z uvedeného důvodu byly rovněž formuláře v příloze č. 1 upraveny tak, aby bylo zřejmé, že Česká republika nehradí náklady vzniklé rodinným příslušníkům a tudíž nemůže požadovat ani jejich úhradu.

K § 3:

V ustanovení se stanoví, s odkazem na přílohu č. 2 k vyhlášce, vzor formuláře žádosti o náhradu výdajů, se kterou se Ministerstvo zahraničních věcí obrátí na zastupitelský úřad nebo ministerstvo zahraničních věcí členského státu Evropské unie, jehož je osoba, které byla pomoc poskytnuta, občanem.

K § 4:

Účinnost se navrhuje s ohledem na účinnost zákona o zahraniční službě dnem 1. července 2017.

* * *